

มรดกศิลป์คืบถิ่นมาตุภูมิ
โบราณวัตถุรับมอบจากสหรัฐอเมริกา

Artifacts Received from the United States of America

ณ พระที่นั่งอิศราวินิจฉัย พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร
At the Issara Winitchai Throne Hall, National Museum, Bangkok

มรดกศิลปชิ้นถิ่นมาตุภูมิ : โบราณวัตถุรับมอบจากสหรัฐอเมริกา

ราชอาณาจักรไทยและประเทศสหรัฐอเมริกา มีสัมพันธ์ภาพทางการทูตอันดีต่อกันมาแต่ครั้งต้นกรุงรัตนโกสินทร์ จวบจนปัจจุบันยาวนานกว่า ๑๘๐ ปี ในรอบห้าทศวรรษที่ผ่านมามีความสัมพันธ์ในหลายด้าน ในด้านหนึ่งนั้น ทั้งสองประเทศได้ปกป้องคุ้มครองมรดกทางศิลปวัฒนธรรมร่วมกัน นิทรรศการพิเศษ เรื่อง “มรดกศิลปชิ้นถิ่นมาตุภูมิ : โบราณวัตถุรับมอบจากสหรัฐอเมริกา” สำนักพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม ได้คัดเลือกโบราณวัตถุกว่า ๒๐๐ รายการมาจัดแสดง เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์อันดีดังกล่าว ส่วนในด้านวิชาการได้แสดงความเชื่อมโยงให้เห็นถึงความสำคัญของโบราณวัตถุเหล่านั้นว่าได้บอกเล่าเรื่องราววิถีชีวิต ประเพณี พิธีกรรม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชน และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของคนในสมัยก่อนประวัติศาสตร์อย่างไร ประกอบด้วยส่วนจัดแสดงในหัวข้อต่างๆ ดังนี้

Artifacts Received from the United States of America

The Kingdom of Thailand and the United States of America established formal diplomatic relations during the early Rattanakosin period. The two countries have been collaborating for more than 180 years in order to safeguard their respective culture heritage. During the past five decades, numerous artifacts have been returned to Thailand from the United States of America by both government and private sector institutions.

Organized by the Office of National Museums (the Fine Arts Department, the Ministry of Culture), the exhibition entitled ‘Artifacts Received from the United States of America’ presents more than 200 outstanding prehistoric artifacts in order to reveal the traditions, beliefs, daily life and technology of prehistoric humans. Evidence of cultural exchange between communities of prehistoric humans is also featured in the exhibition.

The exhibition will be displayed in the Issara Winitchai Throne Hall in the National Museum, Bangkok. The exhibition contents are categorized into the topics below :

๑. มรดกศิลปถิ่นไทยจากสหรัฐอเมริกาคืนสู่มาตุภูมิ

ความเป็นมาของการที่รัฐบาลสหรัฐอเมริกา โดยสำนักงานอัยการกลางแห่งมลรัฐแคลิฟอร์เนีย ได้ส่งมอบโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ซึ่งเดิมเก็บรักษาอยู่ที่พิพิธภัณฑ์บาวเออร์ส เมืองซานตาอานา มลรัฐแคลิฟอร์เนีย จำนวน ๕๕๔ ชิ้น กลับคืนสู่ราชอาณาจักรไทย ในพุทธศักราช ๒๕๕๗ ประกอบด้วย เครื่องปั้นดินเผา ๒๒๒ รายการ เครื่องประดับสำริด ๑๙๗ รายการ เครื่องมือเครื่องใช้สำริด ๗๙ รายการ ลูกปัดทำด้วยวัสดุต่างๆ ๓๕ รายการ เครื่องมือหินและขวานหิน ๑๑ รายการ และแม่พิมพ์หินทราย ๑๐ รายการ ซึ่งกระทรวงวัฒนธรรมร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ และสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกา ประจำประเทศไทย ได้จัดให้มีพิธีส่งมอบ-รับมอบโบราณวัตถุดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร

1. Thai Heritage Repatriated to Thailand from the United States of America

In 2014, the United States Attorney's Office for the Central District of California (the USAO) ordered the return to Thailand of 554 Thai artifacts, which were formerly kept at Bowers Museum, Santa Ana, California. The artifacts included pottery (222), bronze ornaments (197), bronze tools (79), beads made of various materials (35), stone tools (11) and sandstone molds (10).

A joint ceremony was held by the Ministry of Culture (in collaboration with the Ministry of Foreign Affairs) and the Embassy of the United States of America at the National Museum Bangkok on the 19th November, 2014 to mark the formal return of these artifacts.

๒. ไชยทิศลับ วัตถุทางวัฒนธรรม

โบราณวัตถุหลายรายการที่ได้รับมอบมาในครั้งนี้ แม้จะไม่ทราบแหล่งที่พบหรือที่มาแน่ชัด แต่สามารถบอกเล่าเรื่องราววิถีชีวิต ประเพณี พิธีกรรม ตลอดจนความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอันเป็นภูมิปัญญาของคนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ได้ ทั้งนี้ ได้จำแนกโบราณวัตถุที่จัดแสดง จำนวนกว่า ๒๐๐ รายการ ออกเป็น ๔ กลุ่มใหญ่ๆ คือ กลุ่มเครื่องมือล่าสัตว์ จับสัตว์ เพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ กลุ่มเครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ กลุ่มเครื่องใช้ในพิธีกรรมการฝังศพ และกลุ่มอื่นๆ ที่ยังต้องทำการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์เพิ่มเติมต่อไป

2. Learn a lot from unknowns

More than half of the returned artifacts have no records of their origins. Nevertheless, their features still provide valuable insights into the daily life, traditions, funeral rites and technology of prehistoric humans.

200 artifacts have been classified into four groups, which are : (1) hunting and farming tools, (2) costumes and ornaments, (3) tools used for funeral rites, and (4) unknown artifacts which require further study.

๓. การจัดการมรดกศิลปวัฒนธรรมไทย

สำนักพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร สงวนรักษาโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ที่เป็นมรดกทางภูมิปัญญาของชาติ โดยมีขั้นตอนและกระบวนการจัดการโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ตามหลักวิชาการด้านพิพิธภัณฑสถานวิทยา เพื่อศึกษา ค้นคว้า อนุรักษ์ และเผยแพร่ความรู้ในรูปแบบการจัดแสดงนิทรรศการ และการจัดทำหนังสือหรือสื่อประเภทต่างๆ โบราณวัตถุส่วนหนึ่งนั้น จะนำไปจัดแสดงอยู่ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ บ้านเชียง และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อื่นๆ ที่เก็บรักษาและจัดแสดงโบราณวัตถุที่คล้ายกับโบราณวัตถุบางส่วนเหล่านี้ สำหรับโบราณวัตถุที่ไม่ได้นำมาจัดแสดงนิทรรศการ จะยังคงเก็บรักษาไว้ที่คลังพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติของกรมศิลปากร ที่ตำบลคลองห้า อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี เพื่ออนุรักษ์ ให้มั่นคงแข็งแรง ก่อนจะทำการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม และนำออกจัดแสดงให้ความรู้แก่ประชาชน เพื่อสร้างความตระหนักให้เกิดความหวงแหนและภาคภูมิใจในมรดกศิลปวัฒนธรรมของชาติต่อไป

3. Cultural Heritage and Knowledge Management

The Office of National Museums (the Fine Arts Department) is the government agency chiefly responsible for preserving cultural artifacts which are considered to be precious sources of national wisdom.

New knowledge gained from original research studies on artifacts is combined with academic theories on collection management and museology to produce informative exhibitions and publications for the general public.

Some artifacts will be exhibited at the Ban Chiang National Museum and other museums that have similar collections. Artifacts not used in the exhibition will be sent to the National Museum storage facility, which is located in Klong Ha, Klong Luang district, Pathum Thani province. These artifacts will be carefully restored using carefully selected conservation techniques before more research on the items is undertaken.

It is hoped that the work of the Office of National Museums will raise awareness of the need to conserve the country's cultural heritage and instill a sense of national pride among Thai citizens.

ขวานสำริด มีร่องรอยเศษผ้าติดอยู่ เป็นหลักฐานสำคัญทำให้ทราบว่ามีการถักทอผ้าใช้มาตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ ปีมาแล้ว

Bronze axe with a piece of cloth attached to its surface. This is evidence that weaving was already commonplace during the prehistoric period (i.e. more than 3,000 years ago).

ตราประทับดินเผา สันนิษฐานว่าใช้พิมพ์ลวดลายบนผ้า หรืออาจใช้เป็นตราประทับเฉพาะบุคคลสำหรับแสดงการตรวจตราสินค้าหรือเพื่อการผ่านแดน

Earthenware seals; probably used for creating patterns on fabric or used as a stamp for checking goods or as a stamp for processing travelers crossing borders.

เครื่องประดับทำจากแก้วมีสี และรูปแบบต่างๆ การรู้จักใช้แก้วนำมาทำเป็นเครื่องประดับ มีหลักฐานว่าเริ่มขึ้นเมื่อราว ๒,๕๐๐ ปีมาแล้ว พร้อมกับการเริ่มทำเครื่องมือเหล็ก

Ornaments of various designs made from colored-glass. Glass ornaments were first produced approximately 2,500 years ago, which is the same period when iron tools were invented.

ภาชนะดินเผา ผิวภายนอกมีลายประทับของเครื่องจักสานลายขัด ลักษณะเหมือนกับภาชนะดินเผาที่พบจากแหล่งโบราณคดีบ้านพุน้อย จังหวัดลพบุรี อายุราว ๓,๕๐๐-๒,๗๐๐ ปีมาแล้ว

Earthenware pottery with basket patterns, similar to artifacts found at Ban Phu Noi, Lopburi Province, dated circa 2,700-3,500 BP.

ภาชนะดินเผา มีหู ๓ หู ผิวภายนอกตกแต่งลวดลาย ลักษณะเหมือนกับภาชนะดินเผาที่พบในแหล่งโบราณคดีพื้นที่ลุ่มแม่น้ำลพบุรี-ป่าสัก แถบอำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี อายุราว ๓,๕๐๐-๒,๗๐๐ ปีมาแล้ว

Earthenware pottery with 3 handles, similar to earthenware found in the area around the Lopburi-Pasak Rivers in Sa Bot, Lopburi province, dated circa 2,700-3,500 BP.

ภาชนะดินเผาเขียนสีเป็นรูปแบบเฉพาะที่พบในกลุ่มวัฒนธรรมบ้านเชียงสมัยปลาย อายุราว ๒,๓๐๐-๑,๘๐๐ ปีมาแล้ว

Painted earthenware pottery, typical of late Ban Chiang culture, dated circa 1,800-2,300 BP.

ขอขอบคุณ

รัฐบาลสหรัฐอเมริกา

สถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย

กระทรวงการต่างประเทศ

รศ. สุรพล นาถะพินธุ

อาสาสมัครพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

Special Thanks

The Government of the United States of America

The Embassy of the United States of America, Thailand

The Ministry of Foreign Affairs

Assoc. Prof. Surapol Natapintu

National Museum Volunteers

นิทรรศการจัดแสดงระหว่างวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ถึง วันที่ ๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

The exhibition will be open to the general public from 4th February to 1st March, 2015